

prima instanță: Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău
Judecător: I. Dutca
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Panov, A. Pahopol, A. Minciuna

ÎNCHEIERE

24 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător
Judecători

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu, Oleg Sternioală

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Alexandr Nedoruban, Denis Nedoruban și Nastea Luca,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Achim împotriva lui Alexandr Nedoruban, Denis Nedoruban, Alexei Nedoruban și Nastea Luca cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului aferent construcțiilor locative și obligarea demolării plasei metalice,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, prin care a fost respins apelul depus de Alexandr Nedoruban, Denis Nedoruban, Alexei Nedoruban și Nastea Luca, fiind menținută hotărârea Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 20 iulie 2016,

c o n s t a t ă:

La 17 aprilie 2015 Nadejda Achim a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandr Nedoruban, Denis Nedoruban, Alexei Nedoruban și Nastea Luca cu privire la înlăturarea obstacolelor în folosirea terenului aferent construcțiilor locative.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că este proprietara la 1/10 cotă-parte din imobilele cu nr. cadastrale 0100310.121.01 și respectiv nr. 0100310.121.04 din str. Colonița 148 mun. Chișinău, care se află pe terenul aferent cu suprafața de 0,057 ha cu nr. cadastral 0100310.121 și alăturate de terenul cu suprafața de 1044 m², aflat în folosință temporară cu titlu de grădină.

Susține reclamanta că imobilele enunțate se află în proprietate comună cu pârții Alexandr Nedoruban care deține 2/5 cotă-parte din imobilul cu nr. cadastral 0100310.121.04 din str. Colonița 148 mun. Chișinău, Alexei Nedoruban, care deține 2/5 cotă-parte din imobilele cu nr. cadastrale 0100310.121.01 și respectiv nr. 0100310.121.04 din str. Colonița 148 mun. Chișinău și Nastea Luca, care deține 2/5 cotă-parte din imobilul cu nr. cadastral 0100310.121.04 din str. Colonița 148 mun. Chișinău. În ceea ce privește pârțul Denis Nedoruban, reclamanta a indicat că acesta este proprietar al construcțiilor cu nr. cadastrale nr.0100310.121.03 și 0100310.121.05 din str. Colonița 148 mun. Chișinău amplasate pe același teren cu nr. cadastral 0100310.121.

Menționează reclamanta că terenul aferent cu nr. cadastral 0100310.121 din str. Colonița 148 mun. Chișinău nu este privatizat și constituie proprietate din domeniul public.

Reclamanta relatează că începând cu anul 2011, între coproprietari apar permanent litigii, neînțelegeri, creîndu-se obstacole unul altuia, în folosirea terenului aferent din str. Colonița 148 mun. Chișinău.

Astfel reclamanta susține că pârții instalează garduri fără acordul tuturor coproprietarilor, diferite îngrădiri de teren, limitînd accesul și dreptul la folosința terenului comun.

Totodată, prin construcția și instalarea gardului, pârții îi limitează dreptul de proprietate la 1/10 cotă-parte din construcția accesorie cu nr. cadastral 0100310.121.04 din str. Colonița 148 mun. Chișinău, deoarece nu are acces la aceasta.

Reclamanta Nadejda Achim a indicat că prin hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 10 februarie 2014 a fost recunoscut vinovat Denis Nedoruban în comiterea contravenției prevăzute de art. 179 Cod contravențional pentru construcția unui gard de plăci de beton și obligat să demoleze construcția neautorizată, gardul din plăci de beton.

Solicită Nadejda Achim obligarea lui Alexandr Nedoruban, Denis Nedoruban, Alexei Nedoruban și Nastea Luca să nu-i creeze obstacole în folosirea terenului aferent construcțiilor locative și auxiliare din str. Colonița 148 mun. Chișinău.

La 07 octombrie 2015, Nadejda Achim prin intermediul avocatului său Dionisie Ciobanu a depus cerere suplimentară, solicitînd obligarea lui Alexandr Nedoruban, Denis Nedoruban, Alexei Nedoruban și Nastea Luca să demoleze gardul din plasă zincată cu fundație din beton cu lungimea de 20,5 m și înălțimea de 2 m, care împiedică accesul la construcția cu nr. cadastral 0100310.121.04 din str. Colonița 148 mun. Chișinău și la terenul aferent acestei construcții și încasarea în mod solidar din contul lui Alexandr Nedoruban, Denis Nedoruban, Alexei Nedoruban și Nastea Luca în beneficiul său a cheltuielilor de judecată (f.d. 41-42).

Prin hotărârea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 20 iulie 2016, acțiunea a fost admisă parțial, fiind obligați Alexandr Nedoruban, Denis Nedoruban, Alexei Nedoruban și Nastea Luca să nu-i creeze obstacole Nadejdei Achim, în folosirea

construcțiilor locative și auxiliare, ce se află în folosință comună și terenului aferent construcțiilor din str. Colonița 148 mun. Chișinău. Au fost obligați Alexandr Nedoruban, Denis Nedoruban, Alexei Nedoruban și Nastea Luca să demoleze gardul din plasă zincată cu fundație de beton, instalat pe terenul aferent construcțiilor locative și auxiliare din str. Colonița 148 mun. Chișinău. A fost încasat în mod solidar din contul lui Alexandr Nedoruban, Denis Nedoruban, Alexei Nedoruban și Nastea Luca în beneficiul Nadejdei Achim cheltuielile de judecată în mărime de 200 lei, ce rezultă din plata taxei de stat și 3 000 lei cheltuielile pentru asistență juridică, iar în total 3 200 lei (f.d. 75, 85 -90).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, a fost respins apelul depus de Alexandr Nedoruban, Denis Nedoruban, Alexei Nedoruban și Nastea Luca, fiind menținută hotărârea Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 20 iulie 2016 (f.d. 114-115).

La 11 ianuarie 2017, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei adoptate (f.d. 116).

La 09 martie 2017, Alexandr Nedoruban, Denis Nedoruban și Nastea Luca au depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Recurenți, Alexandr Nedoruban, Denis Nedoruban și Nastea Luca, în motivarea recursului au indicat că instanțele de judecată la adoptarea hotărârilor contestate, au aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios. Recurenții menționează că gardul de plasă zincată cu fundație de beton nu-i creează intimei obstacol în folosirea și posesia dreptului de coproprietate. Totodată recurenții indică că Nadejda Achim nu participă la cheltuielile de întreținere a bunurilor. Astfel menționează recurenții că instanța de apel nu s-a expus asupra argumentelor invocate în cererea de apel.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 24 martie 2017, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs Nadejdei Achim, informându-o că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia

Pînă la examinarea pricinii, Nadejda Achim nu a depus referință, prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

Analizând admisibilitatea recursului, conform art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de Alexandr Nedoruban, Denis Nedoruban și Nastea Luca este inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Materialele cauzei dovedesc faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Alexandr Nedoruban, Denis Nedoruban și Nastea Luca în termen, deoarece la materialele pricinii nu există dovada recepționării de către recurenți a copiei deciziei instanței de apel.

Din considerentele prezentate mai sus, instanța observă că cererea de recurs nu a întrunit temeiurile de inadmisibilitate prevăzute de art. 433 alin. b), c), d) din Codul de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, completul Colegiului își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiasvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi audiat. (a se vedea, *de exemplu*, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa solicită o reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*a se vedea*, de exemplu, *Kukkonen v. Finlanda (nr. 2)*, ibidem, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia (excepții preliminare)*, 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, ibidem, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei-administrații a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, para. 41, *Marc Brauer*, ibidem, para. 35; *Miessen*, ibidem, para. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, instanța constată că cererea de recurs declarată de către Alexandr Nedoruban, Denis Nedoruban și Nastea Luca este formulată în baza art. 432 (1), (2), așa cum prevede art. 437 alin. (1), lit. f) din Codul de procedură civilă.

Completul judiciar notează că-i revine obligația de a verifica dacă argumentele recurentului întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibil cererea acestuia, inclusiv dacă normele de drept invocate în favoarea punctului său de vedere sunt incidente la soluționarea fondului cauzei. Cu toate acestea, trebuie subliniat că din succesiunea actelor dosarului reiese că recurentul a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra căror instanța de apel deja s-a pronunțat.

Prin urmare, Colegiul constată că încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, fără a fi aprofundate, nu permit încadrarea lor în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă. Deci, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererii de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, para. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, para. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs, ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), *ibidem*, para. 24; *Beniamin Nersesyan*, *ibidem*, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, *ibidem*, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că recurenții Alexandr Nedoruban, Denis Nedoruban și Nastea Luca au formulat prezenta cerere după ce au avut posibilitatea de a fi audiați de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations Services v. Franța*, 23 octombrie 1996, para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, *ibidem*, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursul dedus judecății nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, adică nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate din partea instanței judecătorești ierarhic inferioară a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Din aceste raționamente, completul Colegiului constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Alexandr Nedoruban, Denis Nedoruban și Nastea Luca nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Alexandr Nedoruban, Denis Nedoruban și Nastea Luca se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecător

Tatiana Vieru

Judecători

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală